

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Belső farkasutca 78. sz. alatt gr. BÁNYFI-ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
 Ára évenként 3 ft. o. é. Hirdetés: ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.
 A nyilatkozatok cikkek sora után 15 kr. előleges befizetés mellett a szerkesztőséghez küldendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Közlöny, aug. 9.

(D) Az erdélyi dolgokról különböző értesítések és viták merültek fel pesti és bécsi lapokban. Gróf Mikó és b. Kemény önmaguk Bácsban mulatása körülményeiről, a „P. N.” jeles tollu szemleirőjének értesítése szerint, ismerős körök azt beszéltek, hogy ő Felsőre a kihallgatás alkalmával igen kegyes volt ezen államférfiainkhoz, habár nem hallgatta el azon véleményét, hogy a magyar s székely képviselők nem jól cselekedtek, midőn az erdélyi országgyűléstől közreműködésüket megtagadták.

A képviselők felirata jelentéstétel végett az erdélyi udvar kancelláriához tétetett át, melynek főnöke — hallomás szerint — úgy nyilatkozott, hogy a szóban álló okmány correctnessége ellen merev jogi szempontból kifogást nem tehetni, azonban a politikai ügyekben az opportunus szempontjait és tekintetbe kell venni.

Nem várnak azonban a felirattól semmi gyakorlati eredményt, minthogy az nem is tartalmaz semmi határozott kérést, csak a visszahelyezés általános elméletére szorítkozván s célja inkább az lévén, hogy a képviselők elmaradása indokolt legyen.

Az országgyűlés iránti céljairól a korlátok urnak a „P. N.” említett értesítője ezt írja:

„Ha jól vagyunk értesítve, Nádasdy grófának nincs szándékában Erdély belligyeit a mostani országgyűlés által, tehát a magyarok és székelyek részvéte nélkül elintéztetni, és ez azon ok, melyből az első két propositio csak egész általánosságban formulázott. Ezen általános elvek gyorsan el fognak fogadhatni; a részletek kidolgozása pedig egy választmányra bízni: míg ez nehéz munkájával foglalkozik (a mi jó sokáig fog tartani), addig a plenum a birodalmi tanácsot illető propositiora menend, az — miként az udvari kancellária reményli — minden nehézség nélkül választandja meg a 26 követet. Ez megtörténvén, az országgyűlés elnapolatik, mert tagjai egy részének Bécsbe kellend mennie, és az ujalagos egybelépésig tán mégis sikerülend a magyar és székely nemzetet valamiképen egyezkedni.”

A bekövetkező választásokra nézve a „Sürgöny” szebeni tudósítója azt írja, hogy ottani vélemény szerint az újból választandó követek is küldetésüket akként végzik, s elmaradásukat akként igazolndják, mint előzőik t. i. egy ő Felsőre elébe terjesztendő, s az előbbinél lényegben összhangzó felirattal. A mi a regalistaikot illeti, ezek — a mint beszélük — szó nélkül a gyűlésbe bemennek, miután csak is olyak hívatnak meg, kiknek politikai elvével az országgyűlésbeni részvétel nem ellenkezik. Azt hiszik, hogy az újabb választások nyomán nem lesz annyi székely és magyar követ, minthogy oly kerületekben, hol a szász és román elem túlyomó, a magyarok visszatartozkodnak a választástól.

Ezen hírek ugyancsak kevés alapja van, mert ugyan hol van az a hatóság, mely a mult választáskor, ha oláh és szász volt túlyomó eleme, magyart választott volna; hisz az ég legnagyobb csapása követte volna azon román szavazót, a ki magyarra merésztelte volna adni szavazatát. E szerint éppen annyi magyar és székely követ lesz most is, ha t. i. a magyar elem választ, a mennyi az előbb volt; csak az változott a dolgon, ha a magyar és székely megtagadná a választást, s a közte lakó román töredéknek engedné át annak gyakorlatát és a többséget. Ezt pedig nem fogják tenni oly helyeken, ha százsor is kellend választaniok.

Míg a pesti lapok így irányban ezen kérdés lehető következményeit szellőztetik, az alatt a centralista lapok mindenféleképp kisebbiteni törekednek általában a magyarok eljárását, s oly szélsőségeket vetnek szemükre, a mik legkevésbé alkalmazhatók azon képviselő eljárására, melynek élén Erdély legbülgadtabb s legnérsékeltebb diplomatai állottak.

Nem is vagyunk oly helyzetben, hogy minden centralista lapot járassuk, de az általunk olvasottak magatartása olyan, hogy ellenünkben alig érdemi meg hadjáratot indítani. Követelni mindent a magyartól, jelesen a nemzetiségek irányában, a mit Ausztria az örökös tartományok nem német nemzetiségeinek soha meg adni nem fog, ez s ehez hasonló ezen lapok modja, melynek célját jól beláthatni, s nincs miért azt világosítsuk.

Mérsékelt hangon szól a hivatalos bécsi újság esti lapja ezen kérdéshez, mely megérdemli, hogy egy pár észrevétellel kíséjük.

Ezen lap hivatkozva legelőbb is arra, hogy Német, Francia- és Angolországból különböző pártárvallatú lapok ajánlák a magyaroknak, hogy Ausztria nyújtott kezét bizalommal ragadják meg, a képviselők feliratára vonatkozólag így ír:

„Mint az okmányból kitűnik, úgy látszik, hogy a legfelsőbb leirat s a propositiók tartalma éleszték fel leginkább a kételyeket, melyek a tudalevő sajnálatos seccsora vezettek. Maga a választási rendszabály nem okozta s nem okozhatta, mert nem csak a szászok és oláhok, hanem a magyar és székely nemzetiségű választók is buzgalommal fogtak hozzá a választásokhoz. Ez előttünk figyelemre méltó körülménynek látszik, melynek következményeit nem lehet tekintet nélkül hagyni. Egy előbbi cikkünkben azt mondotuk, hogyha a magyar párt corpeuseira bízott volna az ideiglenes választási rendszabály kidolgozása, ok maguk is a kormányt ki bocsátottak alapvonalait állították volna fel, a mennyiben, mint nem kétkedünk, a többi nemzetiségek és rendek gyakorlati szükségletei és jogosult igényei iránt igazságosak akartak volna lenni. Tagadhatlan, hogy ha pártjuk a választási rendszabályt meg nem felelő vagy törvénytelennek tartotta és kinyilatkoztatva volna, a magyar és székely kerületekben általában alig történtek volna választások. De ezek megtörténtek, az erdélyi országgyűlés összeült, s ki tagadhatná most, hogy ez oly alapon történt, mely a magyar és székely nemzetiség részéről tetteleg elismertett. Utólagos csúrcsavarások a tény jelentőségéből mit sem vonhatnak le.”

Ugy látszik, a hivatalos lap sem vetett számot a választások előzményeivel, azon bizottmányok magatartásával, melyek a követ választások körül intézkedtek.

A magyarok corifeusai semmi esetre, semmi féle választási szabályt egy erdélyi országgyűlésre nem dolgoztak volna. A magyaroknak minden alkalommal kifejezett szempontja mindenki előtt ismeretes, s csak e szempont felfogásával lehet eljárásaikat megítélni.

A hivatalos esti lap elfeledte, hogy a megyebizottmányok általában a jogfolytonosság védelmét kötik a követek lelkére. A közvélemény oly irányban nyilatkozott, a mely összhangzó volt a választott képviselők meggyőződésével. Éppen ezért, midőn még be is akartak lépni a térre, nem az illetékesség elismerése lebegett előttük; hanem, midőn a magyar és székely nemzet 14 év óta együttesen soha sem nyilatkozhatott, míg a szászok és románok folyvást gyűléseztek, rendszeres comitétet tartottak s tartanak Szebenben és Bécsben, alkalmat akartak amattérre a magyar ajkuak is keresni, hogy kívánataikat s jogi felfogásukat mondják el.

Igaz van az esti lapnak, hogy a merev magatartásra a leirat volt befolyással, s ebből magából egészen ellenkező következtést vonhatna ki a hivatalos lap, mint a mit ki von. A követek azért választattak, hogy védjék az ország alkotmányát.

Egyébiránt már a leirat előtt ehez szintén hasonló mérvű befolyással volt a magyarok ma-

gatartására azon választási agitatio, mely egészen a nemzetiségi harc jellemét viselte.

Ily helyzetben, a térre belépve is, a magyar ajkuak nem azért mentek volna oda, hogy a tért elfoglalják, hanem azért, hogy nyilatkozataikban hirdessék ki, miért nem foglalják el azt?

Ezen eljárás zajos lesz vala; sokkal szeledebb volt, egyszerű felirattal folyamodni az uralkodóhoz, kérvén az alaptörvények visszaállítását.

Mit zavartak ezzel, midőn kitértek a re-criminatio elől, s ki a tér elől, mely felfogással nem volt egyező? Ezen eljárás annál szeledebb volt, mert az ott maradt képviselők ildomossági felfogásával nem állott ellentétben, nemcsak a felirat, de az elmaradás indokolásának is ignorálása.

A mi az esti lap azon felfogását illeti, hogy a magyar és székely azáltal, hogy választott, a választási törvényességét elismerte, ez nem áll. A székely nemzet e rendszabály által egyszerre elvesztve láthatná évszázadokon át gyakorolt személyes választási jogát, mely censushoz soha sem volt kötve; ezt egy országgyűlés sem szabhatta volna ki reá nézve, hogyha a székely összes képviselő bele nem egyezik, mert a székelynél a szabad választás tartományi alapjog.

De általában a bécsi lapok feledik, hogy valamely téren való megjelenés, még nem elismerése ama tér törvényességének. Az ember elmehet bármely nyilvános helyre, hogy véleményét elmondja a nélkül, hogy ebből jogfeladás származnék. Ezen véleményben voltak egy részről a választók. Csak ott mutatkozván alkalmá a magyarnak, kívánták a választók ez alkalmat érvényesíteni; azonban ott a helyszínen a képviselők belátták, hogy álláspontjuk szerinti eredményhez nincs kilátás, s így jobbnak látták a meddő harcot s re-criminatio kikerülni.

A miéink ellen felhozott minden vádra végtelen sokat mondhatnánk; de nem lehet. Azokból holmit elmond egy bécsi lap a „Vaterland”; közreadjuk cikkét úgy, a mint tehetjük.

A „Vaterland” a magyarok ellenesei” cím alatt a következő cikket hozza:

Bár kinek is legyen valami baja az erdélyi magyarok ellen, kedve szerint töltheti ki ellenszenvét. A viszonyok kedvezőtlenége, és bizonyára saját határozatuk is megfoszták őket az övédek tere és fegyvereitől.

Az erdélyi magyar és székely municipiumok csak akkor vettek részt a választásokban, miután a jelenlegi országgyűlés törvényessége elleni aggodalmuk kétértelműség nélkül kijelenték. Ez aggodalom alaposagát akkor kellett fejtegetni, midőn felmerült. Most megint a jogkérdés tárgyalására visszatérni, előttünk annál inkább korszerűtlennek tűnik fel, miután a magyarok is csak annyiban hivatkoznak a jogkérdésre, a mennyiben előttük annak megmutatására látszik szükségesnek, hogy az országgyűlésben való részvétellel nem voltak kötelezve.

Az előzmények után magát a belépést — a Nagy-Szebenben való megjelenést s hosszas tanácskozásaik e részben nem hagynak fenn kételyt — az alkalmasság dolgának tekintet. S ez alkalmasság kérdés: vajon céljaiknak használtak-e visszalépésük által, vajon ez által tettek-e szolgálatot hazájuk igaz érdekeinek; ez most azon túlyomó kérdés, mely jelenleg bővebb fejtegetésekre alkalmatos. S ha a magyarok ellenesei amazoknak bebizonyítani törekednének, hogy észleltelenül és rövidlátón cselekedtek: a magyarok s talán saját ügyöknek is becses szolgálatot tennének.

Eddig azonban a magyarok ellen felhozott érvek másmentek voltak. Először az „illiberalizmus” vádja jött. A „szabadelmű” választási törvény, mely az „egyenjogosságot” „igazsággá” tette — így beszélnek — szála-

szemükben, és szívök mélyében az összes magyarok csak megrögzött aristocraták, álcazs reactionariusok stb.

A magyarokat továbbá a leopoldi diplomára való hivatkozásért sophisticával vádolják. 1848-iki törvények, régi jogok, supremacia s az elválaszra való törekvések egymásközé zavartatnak, hogy azon következtetésre jussanak, hogy minden szép beszédjük dacára javithatlan egoisták, sütkérek az idő s a logika szava, vakok a testvérmérszések jogosult kívánatai iránt. A bebizonyítással azonban, hogy tulajdonképen miben rejlik a sophisma, adóok maradnak. Tudunkkal a magyarok semmi esetre sem akarják a leopoldi diploma feltétlen életbeléptetését; csak arra utalnak, hogy Erdélynek a dynastia, valamint az őz államhoz való viszonyai jogi eredete ama diplomában van, hogy tehát e viszonyok azonnal jogi alap nélkül lennének, ha az emített diploma egyszerűn érvénytelené tétetnék. Valjon ebbeli aggodalmunk jogosult-e, egyelőre vizsgálatlanul maradjon. Elég az hozzá, hogy a sophistica nem a magyarok, hanem azok részén van, kik az említett diplomától, a trónbeszéd szövegével ellentétben, minden jogosultságot s életrevalóságot megtagadnak, mert fontos pontokban okvetlenül meg kell majd változtatni.

A magyarok ellenesekinek nehéz lövege végre az illoyalitás vádjából áll. Ki a febr. alkotmányt nem feltétlen hiva, a legfelsőbb szándéklatok ellenese, s így nincs jogosítva, hogy magát loyálisnak nevezze. Így hangzik okostodásuk. Ez urak politikai leltismeretéhez a következő interpellatiót bátorodunk intézni: Azért pártolják-e annyira a febr. alkotmányt, mert ez által a legfelsőbb szándéklatokat vélik teljesíteni, vagy e mellett saját meggyőződésüket is követik? stb. stb.

Az erdélyi országgyűlés

IX. ülése, aug. 10-én.
 Kezdeté 10 1/2 órákor. Olvasatván mind három nyelven a mult ülés jegyzőkönyvei, azok a német és román szöveghez tett néhány megjegyzés után helybenhagyattak.

Nikola Máté, Torszka, Lubló és Sz. László ma először megjelent képviselője letesszi a fogadást.

Előnk: A gyorsírói napló és a jegyzőkönyvek közzététele iránti határozatunk alkalmával elmulasztottuk az országgyűlés elé kerülni okmányok kinyomtatása iránt intézkedni. Azt hiszem, hogy a napló és jegyzőkönyvek teljes megérthetése végett szükséges volna az okmányokat is „rományok könyve” czime alatt a jegyzőkönyvekhez hivatkozással közzé tenni. (Helyeslés).

Zimmermann udv. tanácsos kir. hiv. Ha az országgyűlési közzétételek célja az, hogy ezekből mindazok, kik az országgyűlés tevékenységében érdekelve vannak, maguknak teljes képet alkothassanak arról, mi itt nevelkben és rováskura történt, akkor az rományok kinyomtatása elkerülhetetlen. Az rományok a jegyzőkönyvekre vonatkozással volnának rendezendők. Hasonló eljárás követeltet az előbbi erdélyi országgyűléseken, ugy szinte a szomszéd (!) magyar királyságban is 1834 óta. Így történik ez más alkotmányos testületeknél is, mint a badeni és porosz kamaráknál.

A birodalmi tanács különben bő tudósításai nem alkalmasok az olvasót kellőleg tájékoztatni, minthogy a tárgyalat előterjesztvények a közönségre nézve hozzáférhetlenek. Pártolom elnök ur indítványát.

Az indítvány elfogadtatik.

Elnök felhívja a fölrati bizottmányt előadót, hogy a fölrati javaslat tárgyában jelentést tegyenek.

Rannicher és Baritin elfoglalják a székeket.

Rannicher: Magas gyülekezet! A bizottmány, mint melynek előadója vagyok szerencsés szólni, sietett a reárgázott feladatot oly gyorsan, mint lehetséges volt, megoldani, és ma tevékenysége eredményét terjeszti tanácskozáis és határozathozatal végett a magas ház elé.

Magaslatos pillanat volt az orsz. gyűlés f. é. július 16-án történt megnyitása alkalmával, midőn Erdély nagyfejedelemség számosan egybegyűlt képviselői, mintán a nagy jelentőségű szavakat hallák, melyekkel ő Felsőre a császár és nagyfejedelm az ország-

Ugyanis ha hirtelapjainkat, mint polgároso-
dásunk oly közlegét, mely minket távol helye-
zetünk daczára is, szellemi társalgást illetőleg
már ez idők szerint, mondhatni folytonos
érintkezésben tart, figyelemmel kísérjük, azon
keserű meggyőződés dulja fel keblünk nyu-
galmát, miszerint az életet és áldást árasztó

K. T. ur engedelmével nélkül többet merem tanulni és tapasztalni, mint mennyit ő a hazafiasággal és követéssel meggyeztetetettnek tart.

Gy.-Sz. Miklós 1863. aug. 2-án. Győr Péter, ügyvéd.

POLITIKAI HIREK.

Franciaország. Páris, aug. 8. A „France” szerint a francia választójegyzék már elküldték Pétervárra. Ausztria és Angolország jegyzékei szintén utban vannak, hogy a francia jegyzékkel egyszerre érkezzenek rendeltetők helyére.

A „Presse” és a „France” között tollharcz kerekedett a kérdés felett: legyen-e háború vagy ne? A „Presse”-ben Girardin Emil a világszerte ismert toll publicista küzd a béke s ez uttal természetesen Oroszország érdekében; a „France” mellő ellenfelet szerkesztési titkárát lépteti sorompóba, s „Nem kell lealázni a béke” című cikkében, ha Oroszország nem enged, a háborút kikérthetnek nyilvánítja. „Ha Európa nyugodt akar lenni — így végzi a „France” — Franciaország ki kell, hogy elégítve legyen. A birlapvilág azt hiszi, hogy a „France” ezuttal is, mint mindig, közelebb jár a tuileriák nézeteihez.

Hir szerint az amerikai egyesült államok kormánya egy Párisba küldött jegyzékében azt kívánja, hogy Franciaország tűzzön ki határnapot mexikói megszállásának, s kötelezzé magát, hogy az országot később egészen kiűrti.

Mexikói tudósítások szerint azonban jul. 10-ről, az egybeírvott bizalmi férfiak kimondták, hogy Mexiko a császársági kormányalakot fogadja el s Ferdinánd Miksa főherceget fogja császárává kikiáltani. Ha a főherceg az ajánlott trónt el nem fogadná, Napoleon császárt kéri meg, hogy egy más egyeniséget javasoljon.

Olaszország. Turin, aug. 5. A lengyel ügyben követendő politikáról a ministerial „Stampa” következőleg ír: „A három hatalom a lengyel kérdés feletti diplomatiái tárgyalásokat oly tere vitte, a hová őket az olasz királyság nem követheti. Ezért azt hiszik, a kormány helyesen cselekedett, hogy miután két jegyzékben Lengyelország s a nemzeti elv iránti rokonszenvét kijelentette, egészen visszahúzódtak. Olaszországra nézve legjobb volna, ha a lengyel kérdés megoldását egészen a fegyverszerencsére bízák. Európai háború esetében az olasz kormánynak részt kellene venni, s mindenek előtt az alkalmat látni benne, hogy mint nagyhatalom lépessen fel cselekvőleg. Háború esetében Olaszországnak a nyugati hatalmakkal kell tartani, bármelyik részen álljon Ausztria. Hogy Olaszország szab-e a maga részéről feltételeket vagy nem, — s a „Stampa” azt hiszi, nem egyre megy ki. Ha úgy cselekszik, a mint mondtuk, ki nem maradhat az eredmény, hogy a háború végével nemzeti célját megközelítse, vagy talán el is érte legyen. Ezek a mi eszméink, s bizony állíthatjuk, hogy kormányai is.”

Németország. Frankfurt, aug. 6. A „Neue Frankf. Ztg.” ausztriai császár ő felségének a német uralkodók Frankfurtban tartandó gyűlésére meghívó leveléről azt írja, hogy ez jul. 31-ről van ugyan kelteztve, azonban csak aug. 5-én ment el a különböző udvarokhoz. Reehberg grófnak egy sürgönye kíséretében. Ferencz József császár a kiválólag barátságos hangon írt meghívást Vilmos porosz királynak maga vitte el és kézbesítette Gasteinban. A császári irat tartalmáról az idézett lap azt hallja, hogy abban különös súly van fektetve arra, hogy a kormányok eddigi fáradozásai a szövetségreform ügyében sikertelenek voltak, amár az uralkodók mindnyájan a legjobb nézeteket táplálják a közös haza jólétét illetően; és hogy az időviszonyok a szövetségreformot halaszthatatlan szükségessé tették. A nagyhatalmakhoz is mentek Bécsből sürgönyök, a melyekben a fejedelmi gyűlés célja tisztán és egyedül német belügyekre van körvonalozva.

Azonban mindamellett, hogy a terv időszertiséget s ausztriai császár ő felségének őszinte szándékát méltányolja, a tervezett frankfurti lap nem sokat remél a nevezett fejedelmi gyűléstől. „Mindenek előtt, ugymond, szükség constataciónnak, hogy a császár ama sok évi kísérletek után, a melyeket a német diplomácia a szövetségreform terén siker nélkül tett, többé nem hiszi, hogy ministerek és diplomaták érkekezései valami javításra vezethetnének. Ha a határozottan szabadelvű párt már évek óta tartózkodott részt venni a német szövetségi alkotmány javítására vonatkozó számtalan minisiteri javaslatok tárgyalásában: most közvetve a császár is elismeri, hogy igazuk volt, a midőn minden reménységgel felhagytak, hogy ministerek és diplomaták által valami javítás eszközölhető legyen.

Most már az a kérdés, vajon az uralkodók alkalmasabbak és ügyesebbek lesznek-e, mint diplomaták és ministerek. Egy pillantást kell vetnünk az egyeniségekre, hogy rögtön megfelelhessünk.

Ott van mindjárt Vilmos porosz király. Senki sem fogja kétségbe vonni, hogy az ő nézetei és szándékai a törvényeknek s az állampolgárok jogának jelentőségéről merőben különböznek a közönséges felfogástól. Mellette tündöklik a hesseni választó fejedelem, a ki életfeladatának látta ki, hogy az újabbkori államélet szükségének ellene szegüljön. A hannoverai király abban keresi dicsőségét, hogy a korona hatalmát, mint az államban egyedül jogosultat érvényesítse. A saxoniai király folyvást Beust uralmát kormányoz, a ki a reactio erőszakoskodását oly kegyetlenséggel üzte, a mi az ötvenes évek kezdetén is hallatlan volt. A hesseni nagyherceg tartománya kormányzását egészen Dalwigk ur kezébe adta, a ki korlátlanul sáfarkodik. A meklenburgi hercegek nézetei egészen a középkor színvonalán állanak. Számláljunk-e még többeket elé, a kik közül egyiktől sem lehet önkéntes engedményeket várni a nép érdekében?

A badeni és weimari nagyhercegek több ízben kijelentették személyesen, hogy ők ké-

szek uralkodói állásukat egy egyesült Németország fenségének alárendelni. Hasonló készség nyilvánult Koburg herceg s még két három más kisebb állam uralkodója részéről; amde ezek mindössze sem teszik egy ötödészt a német fejedelmeknek.

Ezeket kívül azonban még a dán- és hollandi királyok is a német szövetséghez tartoznak. Az elsőtől minden körülményben várható, hogy ő csak azt fogja tenni, a mi a német nemzeti ügynek árt. Az utóbbi legalább is oly nehezen lesz rávehető, mint a hesseni kir. fenségek, hogy a német állapotok javítására szolgáló intézkedések mellett szavazzon.

Bármit vigyenek tehát keresztül a német uralkodók, szövetségreform czéje alatt, mindenestre előre bátran feltehetjük, hogy intézkedéseik nem fognak a nép jogos kívánatainak megfelelni.

A német nemzeti gyűlés állandó bizottsága meghívja a gyűlés tagjait s mindazokat, a kik még csatlakozni akarnak, Frankfurtban ez évi aug. 21- és 22-kén tartandó gyűlésre. Részt vehetnek a német képviselőtestületek minden meglevő és volt tagjai általban, ugy szintén minden német szövetségi állam országgyűléseinek mostani és volt tagjai is különösen, a kik Németország egységére s szabadelvű kifejlésére munkálnak. Napirendre vannak kitűzve, fontartva a gyűlés ellenkező határozását: a) Schleswig-Holstein; b) a német érdek a lengyel kérdésre vonatkozólag; c) a porosz alkotmányviszály jelentősége Németországra; d) a gyűlés szerkeszteték további kifejtése.

München, aug. 8. A „Baierische Ztg.” ezt írja: Ugy látszik, hogy Poroszország nem utasította vissza feltétlenül a fejedelmi gyűlést, hanem azt a kívánatot nyilvánította, hogy az értekezlet előkészítő lépések előzzék meg.

Orosz- és Lengyelország. A „Czas” egy újabb útköztről tudósít, a mely július 30-dikán történt Rubcevice mellett a krasznostavi területben. Ez útközben Grzymala és Zielinski egyesült csapatjai megverték egy 3 rotta gyalog-, 1 század zsidós-, 1 sötia kozák- és 2 agyúból álló orosz hadosztályt Baumgarten vezérlete alatt.

Folyó hó 4-kén Milotnál, Varsótól egy mértföldnyire, a lublini országtanban volt esata, a melyben a felkelők lett a győzelem. A lublini kerületből is több esatáról tudósítanak; Podoliában pedig, a mint közelebből táviratilag jelentve volt, nagyszerű küzdelmekre történek előkészületek.

A szűkek egy az orosz, mint a porosz hadseregből napi renden vannak. Így a napokban egy 46 emberből álló orosz határvédsapat Kozięglawyben, a myszkowski vasútállomástól nem messze, át ment a felkelőkhez. A legnagyobb szűkevényjuttatást adja Posen, a honnan a nem lengyel születést porosz katonák is csapatokként hagyják el zászlóikat s állanak a forradalom szolgálatába. A folyó hó 3- és 4-e közti éjjel is 300-an lépték át a porosz határt a parusswei erdőségben. Ez a szűkevényesapat három szakaszra oszolva százával húzódott át a lengyel földre s másnap

már csatlakozott is a Taczanowski tábornok alatti felkelő sereghöz.

Murawieff eljárását kiáltólag jellemzi a „Czas”-nak egy kownoi tudósítása, a mely szerint a Swienecyany Trocki és Lidzi három nagy kerületben még csak nyolcz birtokos van, a kinek a birtokait el nem kobozták.

Kivégzések naponként történnek. Közelebről Czarkowski orvosát, s az orosz szolgálóból áttállott Sadowski altisztét jelentik.

Az oroszok nagy mérvű hadikészületeiről mutat az az intézkedés, mely szernt Péter várról érkezett rendeletre jul. 30-án a varsó városban hadi tanács volt, a melynek következtében a varsó-bécsi vasút igazgatóságához az a rendelet ment, hogy folyó hó 7-én kezdve nyolcz napig, a közönségre nézve szüntesse meg a vasuti közlekedést, s összes szekereit katonaszállításra rendezze be és tartsa készen.

Varsóban folyó hó 4-e éjféli táján a helyőrséget egy vizslutapart fakeskedő házából felbocsátott két röppentyű riasztotta fel. A várbeli agyunk azonnal vészjelzt adtak, s ennek következtében jelentékeny fegyveres erő gyűlt össze a nagy herceg palotája előtt a hová maga a nagy herceg is megjelent löbátan. A házát, a melyből a röppentyűket felbocsátották, körülvevtek, s szigorú motózas után, a melynek azonban semmi eredménye sem lett, a bázutaladonost s egy ott lakó sebést két segedjét elfogták. Az elsőt csak hamar szabadon bocsátották, a két utóbbit még fogva van. Másnap számos ezirkáló csapat járt az utcákban irtóháborút folytatva a legkisebb sétapálya ellen is. Általános a hiedelem, hogy a röppentyűk felbocsátása orosz gyűnökük által tett kihívási kísérlet, hogy a várost időelőtti kitűzésre készítve, tervük szerint halomra döntse.

Ujabbak. Páris, aug. 9. A „Sonntags Ztg.”-nak távirják, hogy egy közelebről, a lengyel kérdés felett tartott ministertanácsban a többség ellene nyilatkozott minden, erőszakoló fellépésnek, miután Oroszország a legújabb időben békés hajlamot nyilvánított. Eufógiára Oroszországnak tetszésére bízzák, hogy a bécsi congressusban részt vett nyolcz hatalom helyett, csak az öt nagyhatalom által képezező értekezlet elébe terjessze a lengyel kérdés megoldását.

— London, aug. 9. A „Times”-t biztos knifből értesítik, hogy Oroszország a nagyhatalmak értekezletét s a hat pontot ezuttal nem fogja visszautasítani.

— Gróf Mikó Imre ő nmga bécsi küldetéséből tegnap érkezett meg városunkba.

Bécsi börze Augustus 12-kén: Nemzeti kölcsön 82.35. 50%. Metallikus 76.80. Bank-részcény 79.5. — Hitel-részcény 192. — Váltó Londonra 112.40. Ezüst 111. — Arany 5.33.

1860-diki Állam kölcsön 101.60.

Augustus 10-én: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 76.30. Erdélyi 75. —

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

NEM HIVATALOS.

Egy biztos szeszőző kerestetik.

Hidvégen a méltóságos gróf nemes Ábrahám ur Szeszgyára egy biztos szeszőzőnek vagy árendába, vagy bizonyos feltételek mellett 1863-ik év november 16-tól kezdve, több évre kiadatik.

Oly szakértők, a kiknek szándokok van vállalkozni, Sepsi-Szentgyörgyön a nagy Dobány Trafikába magokat jelenthetik; a hol a feltételeket megtudhatni és szerződésre lépni lehet.

ÉRTESETÉS.

Alólírtak a t. cz. szülőknek és gyámnokoknak tisztelettel jelentjük, hogy miután tíz éven át Magyarország legtekintélyesebb családaiért, mint nevelőnk működünk, pár hóval ezelőtt azon czéllal telepedtünk Kolozsvárra, hogy a műveltebb osztály leánygyermekéi számára egy nevelő intézetet állítsunk, melyet teljes tisztelettel a t. cz. szülők és gyámnokok partfogásába ajánlunk.

Ha a t. cz. szülők kívánják, a nevelőket benn lakhatnak az intézetben, hol a legazalidebb bánásmódban részesülnek. Lelkiismeretes s alapos oktatást nyernek magyar, francia, német, angol nyelvekben, zongorajáték, rajzolás és a műveltebb nők számára megkívántató minden ismeretben. Kiadott programunk, mely intézetünk céljáról s szervezetéről részletesebben szól, kapható ingyen Stein János könyvkereskedő urnál, belső középütczaban és saját szállásunkon: belső középütcz 535 szám alatt.

Henriette Schmidt, Elisabeth Engel.

Eladó birtok.

(3-3)

Borsán, választói járásban, van egy eladó birtok, mely áll 270 hold szántó- és kaszálóból, 30 hold erdőből, a hozzá tartozó belső, egy udvarház 6 szobával, egy melléképület, kamara, konyha, sütőház- és gabonaszál, 15 darab marhára istálló — mind új épület. — Értekezni lehet Borsán helyett b. BÄNFFI LÁSZLÓ tulajdonosnál.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(155)

Himmelstein Mór

kereskedésében Kolozsvárt igen jutányos áron kaphatók: többféle fertályos és felkupas bor- és rozsolisnak való üvegek.

(134)

A T. SZÜLŐKHEZ.

(3-3)

Mivel az általam feltalált és közre bocsátott biztos hatásúnak tökéletesen előismert ugynevezett „Gilisztá-csokoládém” több helyeken, mások által utánzatottak és árulatik, s e miatt az utánzott Gilisztá-csokoládékat merő ártásból használt szülők által több több panaszok tetetven:

Annál fogva mindenkorra figyelmeztetem a t. közönséget, hogy tulajdon készítményül biztos hatású Gilisztá-csokoládémnak csak az ismerteték el, melynek gőnyölde tulajdon nevével van jegyezve és csak ott vásárolhatatik meg maga eredeti minőségében, a hol t. cz. Bizományosaim által a biztos csokoládém valódi hatását igazoló könyvecskémet ezen czim alatt „Figyelmeztetnek a szülők, lelkészek, orvosok, nevelők, tanítók, gondnokok, ember és gyermekbarátok, a biztos hatású Gilisztá-csokoládéra” előmutatni képes, és azon könyvecskében tisztelettel megnevezett Bizományosaim sorozata között és gyakran a hírlapokban is becses nevek olvasható.

Erdélyországban egyedül kaphatók: Kolozsvárt, Schütz Károlynál. Brassóban: Fabik és Jekelius gyógyszerészek. Bőitán: Bárdosy Györgynél. Brádón: Adler Ezter. Déván: Buchler A. Dézen: Krémer Samuel. Érsebet-áron: Szenkovits Z. és L. Fogarason: Danffy J. gyógyszer. és Masztig M. Kovásznán: Bittner A. gyógyszer. Kürösbányán: Beavits György. K-Fejervárt: Sándor, Fischer, Mibélyes és Rieckert gyógyszer. Maros Vársárhelyt: Burdats Alajos gyógyszer. Medgyesen: Vándor Ferencz. Nagy-Enyeden: Bisztritsány Nándor. Sz. Udvarhelyt: Betzási Manó. Szerdahelyen: Schimmert Fr. gyógyszer. Szilágy Somlyón: Végh és Ruzska és társa. Szébenben: Zóbrer Ferencz. Szászsebenben: Weiszórl. Sepsi-Sz. Györgyön: Vitályos és Öres gyógyszer. Segesvárt: Misselbacher fia és Teutsch. Tasnádon: Szongot Jakab. Vajda-Hunyadon: Acker Frigyes gyógyszer. Zilahon: Imzón Lajos.

1 darab 20 kr.

KRÖCZER ÁGOSTON, s. k. gyógyszerész Tokajban.